

KRISTINA PALTÉNOVÁ • DESIRÉE WAHREN STATINOVÁ

DOBĚHNOUT STRACH

PŘÍBĚH ŽENY, KTERÁ SAMA PŘEBĚHLA ÍRÁN

Doběhnout strach

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Kristina Paltén, Desirée Wahren Stattin
Doběhnout strach – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

KRISTINA PALTÉNOVÁ
DESIRÉE WAHREN STATINOVÁ

Doběhnout strach

Věnováno Yvonne

PROLOG

Muž v bílé košili

18. den, Ardabíl – Astára, 85 km

Telefon zvoní, právě když běžím skoro přesně deset hodin. Vyzvánějící melodie mi udělá radost, zpomalím do procházkového tempa a přitom otvírám kapsičku na zadní straně kočárku. Kromě telefonu tam mám uložený i malý vodotěsný sáček se svou íránskou platební kartou a několika vizitkami na rozdávání lidem, s nimiž se setkám a kteří mě chtějí sledovat na mých domovských stránkách.

Můj chytrý telefon je robustnějšího typu, odolný proti vodě a nárazům. Víc než dva nadcházející měsíce, které strávím v této zemi, mi bude záchranným lanem, někdy i jediným prostředkem, jak komunikovat s lidmi, kteří rozumí tomu, co říkám.

Volá Mehrdád. Mehrdád, který mě poznal jako dosud málokdo jiný. Volá z Karadže, kde bydlí, města vzdáleného několik desítek kilometrů severozápadně od Teheránu. Sedí tam s mapami a počítačem jako pavouk v síti zahrnující na padesát lidí, kteří mají s mým během co do činění nebo kteří mi chtějí nabídnout nocleh či jídlo.

„Neměla bys běžet za tmy,“ říká.

Na mých webových stránkách vidí, že mám před sebou ještě velký kus cesty. Ti, kdo znají heslo a mají přístup k mapě, na základě GPS lokalizátoru poznají, kde se nacházím. Každých deset minut se tam obrácenou kapkou vyznačuje další úsek, který jsem urazila – pokud družicový signál náležitě funguje. Do Astáry, která je mým dnešním cílem, mi právě teď zbývá uběhnout ještě minimálně dvacet kilometrů. Tam ze sebe osprchuju prach, pot a sůl a zalezu si do čistě ustlané hotelové postele.

Mehrdád ví, že už se začalo stmívat. Je dvaadvacátého září a slunce zapadá kolem šesté. Trvá jen čtvrt hodiny, než nad hornatou krajinou zmizí poslední šikmé paprsky večerního slunce. A není nic než totální tma. Kontury silnice už jsou pak stěží viditelné a ne všichni řidiči při soumraku zapínají světlomety.

„Ale jsou tu pouliční lampy,“ namítnu a v tu chvíli říkám pravdu.

„Aha, jsi na výpadovce?“

„Jestli výpadovku definují pouliční lampy, pak jsem na výpadovce,“ odpovídám.

Mehrdádův hlas zní klidněji. Pak mi řekne, že se zkontaktoval s jednou rodinou, která bydlí v blízkosti mé dnešní trasy a mohu u nich přenocovat, pokud to nestihnu do hotelu v Astáře.

„Ale já to chci uběhnout celé, když to půjde,“ namítám trochu nejistě.

Nejsem Mehrdádovi lhostejná a nerada bych se k jeho péči a ochotě mi pomáhat stavěla odmítavě. Odjakživa jsem měla potíže vyjadřovat, co chci a co si myslím, a Mehrdád to pochopil. Dokonce už volá rodinám, u nichž mám dohodnutý nocleh, aby je upozornil, že se neumím svěřit s tím, co ve skutečnosti potřebuju. Říká jim věci, jako že si přeju k snídani smažená vajíčka a že občas bych byla ráda za trochu klidu sama pro sebe.

Ačkoli nic neřeknu přímo, Mehrdád pochopí i to, že mě nemůže přemlouvat, abych skončila dřív než v Astáře a nocovala jinde.

„Jojo, tak tě budou očekávat, jen když budeš chtít. Jsi zdatná běžkyně,“ prohlásí.

Hovor ukončujeme. Uložím telefon zpátky do přihrádky a zvýším tempo. Nadechnu se vlahého večerního vzduchu a cítím se silná, navzdory vzdálenosti, kterou jsem už dnes urazila; dnešní den bude z celého mého íránského běhu nejdelší. Silnice se svažuje dolů a není tu velký provoz, kolem mě sem tam prosvítí auto a způsobí větrný poryv, který rozhoupe můj běžecký kočárek Baby Blue. Ve světle lamp jsou vidět obrysy stromů. Na levé straně, přestože neslyším zvuk vody, tuším hluboké údolí potoka, a na pravé straně se zalesněný terén zvedá do kopce.

Kočárek, se kterým běžím, jsme pojmenovaly já a moje spoluběžkyně Carina. Baby Blue je kluk, malý stabilní kluk, asi tak pětiletý a vždýcky spolehlivý. Když jsme s Carinou v roce 2013 běžely z Turecka do Švédska, vymýšlely jsme o něm všelijaké příběhy. Běhu Íránem se Carina neúčastní. Teď jsme jen Baby Blue a já.

V Íránu se chodí a běhá po pravé straně, stejně jako jezdí doprava, a mimo městská osídlení neexistují chodníky. Dopravní nehody jsou v zemi běžné a počty smrtelných případů se řadí k nejvyšším na světě, přesto si právě teď připadám bezpečně. Je krásné být sama na silnici, zcela obklopená šedou tmou. Svět sestává jen z toho, co vidím, a to mi naprosto vyhovuje. Vůně soumraku a teplého lesa mě nese krajinou, která je čím dál temnější. V hrudi se mi rozlévá čirý pocit radosti, takřka štěstí.

Chvilí nato je tma. Je zhruba šest hodin večer a já jsem za sebou nechala poslední pouliční lampy. Teď už nerozeznám, kam na nerovné cestě kladu nohy, a řidiči mě zaručeně nevidí. Zastavím se a vytahuju reflexní vestu. Cyklistický počítač na Baby Blue ukazuje dnešní dosavadní uraženou vzdálenost: 55 kilometrů. Až na vrzání cvrčků a obrysy krajiny, patrně ve světle hvězd, kolem mě není nic.

Před sebou vidím ojedinělé světlé body šplhající do kopců, jinak je úplně černo. Oči si na tmou poměrně dobře zvykly, ale uvědomuju si, že je obtížné rozlišit, zda jsou ty světlé body vzdálené několik kilometrů nebo jen pár set metrů. Pokaždé když projíždí auto, odvrátím zrak, aby mě neoslnilo a nerozostřilo mi vidění.

Asi tak po půlhodině běhu tmou po pravé straně kousek nahoře ve svahu začnu tušit něco, co připomíná dům. Když se dostanu blíž, poznávám, že je to restaurace. Z jejích mnoha oken září světlo a působí to příjemně, přívětivě a lákavě. Nahoře u restaurace parkuje několik aut a od parkoviště vede užší vyštěrkovaná cesta, napojující se na hlavní silnici, po níž běžím. Ve světle vycházejícím z domu vidím na křižovatce stát tři muže, kteří spolu mluví.

Přenastavím kurz, abych je trochu oběhla. Jsem zvyklá na to, že mě lidi zastavují, a ráda se pouštím do řeči se všemi, kdo o mně a o mém dobrodružství chtějí vědět víc, ale tenhle večer se mi chce jen běžet dál. Je tma, kolena a stehna po pětatřiceti kilometrech běhu z kopce už začínají cítit, že dostávají zabrat, a ještě mám pěkný kus před sebou. Nemám zrovna čas na to se zastavovat.

Když se k nim blížím, začnou na mě mluvit. Jako obvykle zastavím a pokusíme se navzájem dorozumět. Neumějí anglicky a já znám jen několik málo perských slov. Rozhovor drhne a je trochu nemotorný, veškerou komunikaci tvoří jen izolovaná slova. Nelze nic vysvětlovat ani zaobalovat slova do zmírňujících frází.

Jeden z mužů v bílé košili se mě snaží pozvat na čaj.

„Čáj?“

Odpovím, jak nejzdvořileji dokážu, tak, jak jsem se to naučila. „Na merci.“ Ne, děkuji.

Muž trvá na svém.

„Čáj?!“

Zvýší hlas a dívá se na mě vyzývavě. Má velké, doširoka rozevřené oči. Je zfetovaný?

Drogy jsou v Íránu poměrně běžné, přestože jsou striktně zakázané a pojí se s nimi přísné tresty. Někdy i tresty smrti. Mužovi kamarádi nicméně vypadají střízlivě a je patrné, že jim jeho chování připadá trapné. On však trvá na svém požadavku a já mu znovu odpovídám „na merci“.

A pak prudce obejde Baby Blue a chytí ho za rukojeť. Drží ji pevně, jako kdyby se jí odmítal pustit. Co dělá, o co mu jde?

„Davande Astára,“ řeknu a pokusím se o úsměv. Běžím do Astáry.

„Mášín Astára! Čáj!“

Zdrogovaný muž si se mnou tedy chce dát čaj a pak mě do Astáry zavézt. Říká to agresivním tónem a ta slova opakuje pořád dokola. Mám si nasednout do auta se sjetým chlápkem? Ani náhodou. Třeba by se mnou havaroval anebo by mě odvezl někam úplně jinam. A jak bych pochopila, kde jsem se octla? V téhle zemi nepřečtu ani cedule u silnice!

Řve jak na lesy a já mu odpovídám rozhodným „ná“. Byla jsem k tomu chlapovi asi moc dlouho přívětivá, teď už chci odsud prostě pryč. Začíná ve mně bublat vztek. Nemůžu tady už víc mrhat časem, který mám vymezený pro běh. Jelikož se nehodlá pustit sám, pokouším se mu prsty páčením odtrhnout, ale drží pevně. Když už mi připadá, že páčení a „na merci“ trvá dlouho, zlost ve mně překypí. Vší silou udeřím. Uhodím ho přímo přes zápěstí. Vůbec nevím, odkud se rána vzala, je to čirý instinkt, ale muž sebou trhne a konečně se pustí. Rozběhnu se a co nejrychleji uháním dál do tmy, která mě ochrání.

Buší mi srdce. Zcela se soustředím jen na úprk vpřed. Hlavně ať už jsem pryč od tohoto člověka, který je zjevně hotov mě jakýmkoli způsobem donutit, abych udělala, co chce on.

Po několika metrech zjistím, že běží za mnou. Slyším, jak se jeho kroky blíží, a najednou ucítím, jak mě uhodí přímo do zadku. Co sak...?

Moje tělo zvýší tempo i bez mé vůle a v uších mi duní srdeční ozvy. Rychle pryč, utíkej!

Pokračuju stále vpřed a neotáčím se, abych sledovala, co dělá, nechci ztratit rychlost a soustředění. Chci odsud jen zmizet.

Každopádně se zdá, že za mnou neběží. Nebo ano? Jediné, co slyším, je můj zběsilý dech. V hlavě mi víří myšlenky. Proboha, já jsem ho bouchla! Co teď udělá?

Běžím dál, přímo do noci, a v myšlenkách se vracím k rozhovoru, který jsem před odjezdem měla s kolegou Pedramem z Ericssonu. „Pokud tě nějaký muž napadne a ty se budeš bránit a uhoďš ho, stejně zabásnou tebe, víš to? Takhle v Íránu fungují zákony. Svědectví ženy má jen poloviční hodnotu svědectví muže. Pokud tvoje slova protirečí jeho, už se vezeš.“

Pedram utekl z Íránu do Švédska před sedmadvaceti lety a zřetelně mi dával najevo obavy z toho, co by mě během cesty mohlo potkat. Vždycky když jsme spolu mluvili o Íránu, rozhlížel se kolem sebe a tlumil hlas. Říkal mi o posledních popravách a o současném politickém útlaku v zemi. Ptal se, co všechno jsem připravená riskovat. Znásilnění? Život?

Taky ho zajímalo, jakým způsobem budu o své cestě podávat zprávy. „Až tam budeš, jak budeš šifrovat, co si píšeš do počítače, aby tomu nerozuměl nikdo kromě tebe? Co uděláš, když si tě budou chtít proklepnout a zjistí, že píšeš třeba o tom, jak se v Íránu zachází se ženami, nebo vůbec nějakou režimní kritiku?“ ptal se. „I kdybys nepsala nic závadného, svědectví o cestě nebo cokoli jiného ti režim může vzít, označit to za nezákonné a už tě mají v hrsti,“ obával se.

Noční vidění se pozvolna vzpamatovalo a zase začínám rozlišovat obrysy stromů, cesty a nízkého kovového svodidla po levé straně. Teď, když jsem seběhla z kopce dolů, je krajina docela placatá a Baby Blue už mě netáhne, jako to bylo v posledních hodinách.

Běží se mi dobře a cítím, jak se mi v těle usazuje známý klid. Kolik teď asi zbývá? Možná tak hodina a půl, možná o něco málo víc.

Po chvíli zaslechnu, jak se ke mně zezadu blíží zvuk motorky. Rychle se přibližuje a brzy mě dohoní. Když mě motorka míjí, řidič se najednou obrátí a z plna hrdla na mě začne rvát. Křičí agresivně a strašně nahlas a já se šokem doslova odlepím od země. Je to, jako kdybych vyletěla dva metry do vzduchu. Stačím zahlédnout bílou košili a vytřeštěné oči, pak chlápek mizí ve tmě přede mnou.

Zastavuju. Srdce mi tlučte ostošet. Adrenalin pulzuje tělem a ve spáncích mi buší strach. Co teď udělá? Jde si pro celou rodinu se čtyřmi bratry a stejným počtem švagrů? Sebere všechny svoje kamarády a počíhají si na mě? A co mám dělat já? Vždyť tu není nic jiného než tahle silnice. Nemůžu se otočit zpátky, tam nic není. Naplánovaná trasa přede mnou je jediná možnost, jak se někam dostat: dvacet kilometrů se sedřeným tělem a výrazným rizikem, že na mě ze tmy vyskočí jeden zfetovaný chlap a jeho kumpáni a... Co mi udělají? Zbijou mě? Znásilní? A pak mě nechají u kraje silnice, aby mě někdo přejel?

Když jsem svůj projekt běhu napříč Íránem připravovala, radili mi mnozí, ať si s sebou pro jistotu vezmu pepřový sprej, kdyby mi někdo chtěl ublížit. Sama jsem uvažovala, jestli si nemám přibalit elektrický paralyzér, kdyby na mě dolehl strach, že jsem sama... Ale pokaždé, když jsem začala uvažovat, že si s sebou vezmu zbraň, jsem dospěla k závěru, že by to ve skutečnosti bylo proti smyslu mé cesty. Poselstvím mého běhu Íránem je důvěra, touha poznávat a otevřenost. V tom případě zbraň mít nemůžu. Pokud nevěřím, že lze cestu uskutečnit beze zbraně, tak do toho ani nemůžu jít. Jestliže podlehnu strachu, mírové atmosféře nikterak nenapomůžu. Kromě toho jsem si doopravdy nemyslela, že někdy zbraň budu potřebovat. A tak tu teď stojím s prázdnýma rukama. Nicméně mám něco jiného.

Když jsem si doma ve Švédsku na zkoušku balila Baby Blue, ukládala jsem do úložných pytlů a přihrádek vše velmi pečlivě... Když přišel na řadu jednonohý stativ videokamery, napadlo mě, jak moc je asi pevný a že není nepodobný obušku. Ani nebyl příliš těžký. Mohla bych ho snadno popadnout a pořádně s ním někoho praštit. Objev mi navodil určitý pocit bezpečí, ale za svoje násilnické úvahy a za to, že přece jen mám v určitém smyslu zbraň, jsem se zastyděla.

Zatímco tu stojím v neproniknutelné tmě a někde na cestě mezi mnou a bezpečím, které mi poskytne Astára, je zdrogovaný šílenec, pochopím, že stativ možná budu potřebovat.

Když otevírám pytel se stanem uložený úplně vespod, třesou se mi ruce. Je tam i stativ. Začnu ho z pytle vytahovat. Trochu se zasekne, a tak s ním třesu a škubu, abych ho dostala ven. Tak honem, nechci mít prázdné ruce! Takováhle patálii se musím vyhnout, jestli se to pako v bílé košili vrátí. Stativ musí být snadno přístupný. Trochu si ho potěžkávám v ruce, než ho položím navrch kočárku pod pružný řemen, napnutý ze strany do strany, aby držel všechny náklad

pohromadě. Pak se dám do běhu. Nohy jsou nestabilní a já se třesu jak osika... Teď si nemůžu dovolit strach. Jsem tu sama a musím se ubránit.

Uplyne půl hodiny a nic se nestane, až na to, že mi povolují nohy a tělo bolí ještě víc. Krajina se mění, stromy jsou pryč a cesta začíná být rovná. Napínám zrak před sebe, abych zaznamenala dolíky v asfaltu, a opatrně našlapuju, aby nohy rozeznaly nerovnosti a přizpůsobily se jim. Vnímám, že je tu rovina, ale nevidím, jak terén vypadá. Myslím, že je tu písek a kamínky, ale nejsem si jistá.

Po další půlhodině daleko vpředu zahlédnu osamělý bílý bod a pak další a po něm další. Pouliční lampy! Konečně! Pochopím, že se začínám blížit k Astáře nebo něčemu jinému, co se podobá městu, a je to, jako by do mě vlili novou energii. Jo, to půjde, doopravdy to zvládnou!

Už nějakou dobu se po levé straně táhne plot s ostatními dráty navrchu, ale nebylo mi jasné, co to je – až teď. Pomalu mi začíná docházet, že je to Ázerbájdžán! Z mapy si pamatuju, že mám běžet podél hranice.

Vysoko nahoře spatřím strážní věž a hned nato strážce do nočního ticha zavolá „Welcome to Iraaaaaan!“ a já se okamžitě rozesměju. Je milý a vstřícný. Je to můj přítel, patříme k sobě. Spojuje nás neviditelné pouto. Napětí, které jsem v sobě celou předchozí hodinu držela, jako by polevilo a já se směju na celé kolo, že se ani nemůžu zastavit.

Po chvilce se zase rozběhnu, i když teď už běžím ve světle lamp. Vidina hotelu mě vábí a já prahnu po tichu, bezpečí, sprše a pouze po své vlastní společnosti. Po třech týdnech noclehů u pohostinných rodin, kdy jsem ani na minutu neměla chvíli klidu, teď potřebuju čas jen sama pro sebe.

Lampy houstnou čím dál víc a silnice je teď už čtyřproudá. Vím to, že už jsem blízko Astáry, ale ne to, jak se dostanu z hlavní silnice do města. Ukazatelé u cesty, psané v perštině, mi nepomáhají. Vyhlížím nějakou zřetelně vyznačenou odbočku, kde konečně budu moci uhnout z hlavního tahu... Moje tělo nechce už ani kilometr navíc.

Pak najednou dojem velkého města ustane. Zvuk je tlumenější a lampy řídnou. Napadá mě, že jsem musela běžet špatně. Odbočku jsem minula a teď jsem na cestě ven z Astáry. Vytáhnu telefon a vidím, že mám dvě zprávy od Cariny. V první píše: Až se dostaneš k Astáře, zahni na druhé křižovatce doleva. Ze signálů GPS lokalizátoru má dokonalý přehled o tom, kde jsem. Ve druhé zprávě

píše: Minula jsi odbočku do Astáry! Jelikož telefon na zprávy upozorňuje jen krátkým pípnutím, zmeškala jsem je.

Ach jo... Kdybych si vzkazy přečetla, ušetřilo by mi to řadu kilometrů. Otevřu si google maps, internet tady, v blízkosti města, funguje. Otočím Baby Blue a běžím zpátky. Teď už s telefonem v ruce.

Po několika stech metrech najdu tu správnou odbočku. Ulice a domy mě obejmou světlem a svými obyvateli. Svým teplem. Pryč jsou temné lesíky a muž v bílé košili už nepředstavuje žádnou hrozbu.

Na kruhovém objezdu na silnici, která, jak se domnívám, vede do centra, jsem zmatená a nevím, kterým směrem se vydat. Mehrdád mi poslal adresu, ale rozlišit perské nápisy je těžké, když člověk neumí ani jedno písmeno. Najednou se objeví policejní auto se čtyřmi armádními policisty v zeleném.

Ach ne, policii ne, teď zrovna ne.

Zastaví vedle mě a stáhnou okýnko.

„Passport, please!“

Chovají se tak trochu nonšalantně výhrůžně a mě se zmocní nepříjemný pocit. Ale může to být i tím, co jsem zažila během dne. Protože neovládám jazyk, bystrím svoji intuici, abych rozpoznala, jestli mi daný člověk je, nebo není příznivě nakloněný. Stávající pocit mi říká, že těmhle poldům jde o demonstraci moci. Takových případů zatím bylo pomálu, většina se mi snažila pomoci.

Vzdychnu a vytáhnu pas. Hledí na něj, pak lehce namyšleně přikývnu a s podekováním mi ho vrátí... Cítím úlevu v celém těle. A únavu. Stojím na objezdu a stále nevím, kterou odbočkou se dát. Vtom u mě přibrzdí taxi. Řidič se usmívá, tak se taky usměju a ukážu mu svůj telefon s adresou. Teď se usměje o něco víc na znamení, že ví, a mávne, ať běžím za ním. Je to krátký úsek, jen pár set metrů, a on jede celou dobu přede mnou, aby mi ukázal cestu. Když jsme na místě, nechce žádné peníze, ale zvedne mobil a zeptá se: „Ax?“ Přikývnu. Oba dva si nás vyfotí a zamává na rozloučenou. „Ax“ je jedno z prvních slov, které jsem se v Íránu naučila, znamená fotka. Vděčně se usmívám a myslím na to, kolik je na světě hodných a nápomocných lidí.

Popostrkuju Baby Blue po schodech k hotelu. Předě mnou je červený koberec, nalevo recepcce. Mehrdád je upozornil, že přijedu, a muž v recepci už vyplnil návštěvní kartu. Vytáhnu pas a vyplňuju zbytek.

Jsem unavená a u konce sil, přesto mám pocit triumfu. Zvládla jsem to! Cyklistické počítadlo se zastavilo na 85 kilometrech. S patřičnou hrdostí si ho vyfotím a fotku vložím na Facebook. Víím, že mnozí, kdo mě prostřednictvím internetu sledují, o mě dnes měli obavy. Trvalo mi čtrnáct hodin dorazit do cíle. Teď víím, že už jsem v bezpečí.

Muž v recepci se mě ptá, co si dám k jídlu, a já ukážu na „zerešk polou“, rýži se sušeným sladkokyselým ovocem a kuřetem. Odvleču se do restaurace a usadím se ke stolu. Jsem tu jediným hostem. Bezvládně dřepím na židli, ale nejsem ztuhlá. Když jídlo donesou, s požitkem nasávám jeho vůni. Sním všechno, do posledního zrnka rýže. Po večeři mi hoch z kuchyně pomůže vynést Baby Blue po křivolakých schodech do mého pokoje. Tak jak jsem, si oblečená stoupnu do sprchy a mydlím se. Pak se svléknu a oblečení nechám ležet v proudu vody ve sprše. Nato ho důkladně vyždímů. Je nutné, aby do zítřejší běžecké túry uschlo. Ještě než ulehnu, rozvěsím vše po pokoji.

Natažená na posteli vnímám jen to, že jsem. Poslouchám zvuky z ulice a čekám, až se mé zničené tělo celé oddá klidu. Nakonec vytáhnu telefon a pustím si „The Best“ od Tiny Turner. Tohle jsem poslouchala, zatímco jsem běžela světový rekord na treňažeru, a sama pro sebe si ji zpívám, když mám těžké chvíle. Líbí se mi text: „You're simply the best, better than all the rest, better than anyone, anyone I ever met.“

Posiluje mě a povzbuzuje, abych si víc věřila. Říkám si, že ještě než usnu, napíšu na blog, přestože mi už spánek tlačí na víčka. Víím, že pro sestru a rodiče jsou moje příspěvky na blogu důležité. I pro mého přítele Fredrika. Vidí tak, že jsem dorazila do cíle a že jsem v pořádku. Taký víím, že pro některé sledující se z mého blogu stala pohádka na dobrou noc.

A tak krátce píšu. Ale nic o příhodě s mužem v bílé košili, který mě pronásledoval ve tmě.

Mozek si pořád přehrává, čeho byl dnes svědkem. Uhodila jsem muže. Nevím, jestli to není protizákonné, případně jaký trest by mě mohl stihnout. Ale víím, že jsem v zemi, kterou neznám a která je pověstná tím, že se tu zákony vykládají svévolně. Už doma, když jsem se na cestu připravovala, jsem pocítila, jaké to je být figurkou v politické hře. Nevím, kdo všechno můj blog čte, a nechci nikomu zavdat příčinu, aby mě mohl za cokoli, co by se mu nezdálo, popotahovat, ať už za jakékoli jednání.

Moje racionální já mi říká, že tenhle muž mě za uhození přes zápěstí neudá. Byl pod vlivem... A za drogy hrozí trest smrti. Jenže strach není racionální. Navzdory všemu ve mně zůstává určitý nepříjemný pocit. Co když mě udá za ublížení na těle? Pak je se mnou konec a sedět půjdu já, protože jsem žena. Větu, jakou jsem teď napsala, by režim mohl tlumočit jako svoji kritiku a možná by mě kvůli tomu mohli strčit do vězení. Proto v té chvíli nenapišu nic.

Ani Mehrdádovi nic neřeknu. Kdyby se to dozvěděl, už by mi nikdy nedovolil běžet za tmy, a já nechci žádná omezení. Je zvláštní, že o mě někdo pečuje, a zároveň jsem úplně sama. Mehrdád je můj anděl strážný, a přesto před ním některé informace tajím, protože rozhodnutí je nakonec vždycky na mně. Je to můj strach a moje odvaha.

ČÁST PRVNÍ

Svobodný život

Ve svých jedenatřiceti letech jsem sama od sebe nikdy neuběhla ani metr.

V mém životě běh neexistoval. Představoval pro mě něco nudného a namáhavého, něco, k čemu mě nutili ve škole.

Zájem se probudil, když mi jednou zavolala kamarádka z dětství, jestli bych s ní nechtěla běžet stockholmskou Dámskou míli. Ta výzva ve mně uvedla cosi do pohybu.

Můžu to přece vyzkoušet, pomyslela jsem si a vyhrabala nějaké tréninkové oblečení.

Kamarádka mi při závodu utekla docela záhy. Na osmém kilometru jsem byla k smrti vyčerpaná a nohy mi doslova hořely. Ale když jsem dobíhala mezi napnutými stuhami v cílové rovině, všechno ve mně jásalo. Všude kolem stály usmívající se ženy s planoucími tvářemi. Energie těch žen a jejich běhu byla ohromně nakažlivá. A koneckonců se mi to vlastně i líbilo.

Týden nato jsem odjela do přírodního areálu Lida v Tullinge a uběhla patnáct kilometrů. Příšerné! Pálila mě lýtka, ale nečekaný požitek všechno překonal. Nasávala jsem vůni popadaného borového jehličí a sledovala ptáky, jak se připravují na odlet, než nastane podzim. Když jsem se vrátila domů, byla jsem se sebou nesmírně spokojená. Moje nohy, patnáct kilometrů! Ty jo!

Následující dny mi celé tělo hlásilo, jaké výzvě jsem se vystavila, a s rozkoší jsem ohýbala a otáčela klouby a vnímala bolest.

Tehdy jsem ještě neměla tušení, že se pro mě běh stane lékem a základem nového života. Moje dosavadní kočovnická práce, která se na mě vůbec nehodila, mě přiváděla do deprese a frustrace. Vedle nepohody v práci jsme se zároveň s mým mužem snažili o dítě. Neúspěšně. Mozek začal stávkovat a tělo se hroutilo. Několik měsíců poté, co jsem vyhořelá odešla na nemocenskou, mi má

životní láska oznámila, že už se mnou nechce žít. Těžce mě to zasáhlo. Co se mi vlastně vůbec v životě podařilo, když nezvládám svoji práci, nemůžu otěhotnět a k tomu mě opustí muž?

Běh mi pomohl životní krizi překonat. Když jsem se začala zotavovat z deprese, kterou způsobilo obrovské vyčerpání, poprvé po dlouhé době jsem při svých běžeckých výpravách začala zakoušet okamžiky štěstí. Přihlásila jsem se na Stockholmský půlmaraton a zážitek z toho byl úchvatný. Půl roku nato, když se už rozvod stal skutečností, jsem běžela svůj první maraton a byla opojená štěstím, jak bych nikdy nevěřila. Běh měl pak taky vyplnit prázdnotu po dětech, se kterými jsem počítala, ale nikdy nepřišly.

Díky běhání jsem poznala sama sebe. Užívala jsem si toho, že se hýbu, a všimla jsem si, že když druzí začínají odpadat, mně se to začíná hodně líbit. Pochopila jsem, že mě nohy můžou zanešt na místa, kde jsem nikdy dřív nebyla, i když se jedná jen o cesty kolem dokola po stockholmských parcích a přírodních areálech, a že z vlastního dobrodružství, kdy neznám cíl cesty, mě příjemně mrazí po těle. Při běhu jsem mohla věnovat spoustu času sama sobě, a tak jsem měla příležitost přemítat o své existenci – a když jsem měla chuť, nechat myšlenky odpočívat.

Po svém prvním maratonu jsem zatoužila běžet ještě delší trať a začala jsem si o tom číst. Všechno, co je delší než maraton, se nazývá ultra, přičemž se běhá na čas nebo na vzdálenost. V případě běhu na čas účastníci běhají stále dokola po vymezené dráze, a když zazní konečný signál, vyhrává ten, kdo urazil nejdelší vzdálenost za čas, na který se přihlásil. Může to být jedna, šest, dvanáct, dvacet čtyři, čtyřicet osm nebo sedmdesát dva hodin. Nejklasičtější je šestidenní běh. Dálkový běh bývá dlouhý nejčastěji padesát nebo sto mil, což odpovídá zhruba osmdesáti, respektive sto šedesáti kilometrům.

Chtěla jsem to vyzkoušet, ale které schéma si zvolit? Nejvíce se nabízelo běžet na čas – při tom se běžci drží stejné dráhy a mohou snadno vystoupit, pokud už je to pro ně příliš náročné anebo se třeba zraní – ale na to jsem si ještě netroufala. A tak jsem se rozhodla, že budu jen podporovat svoji kamarádku Emelii, která se chystala na čtyřiaadvacítku, a uvidím, kolik stačí uběhnout ona. A dostal se zážitek, který mi otevřel dveře do úplně jiného světa.

V ultrakultuře jsou vítáni všichni – ženy, muži, i ti s nadváhou a staří – a každý z běžců, s nimiž jsem se setkala, prožíval závod svým osobitým způsobem.

Ti elitní běželi nepřetržitě celých čtyřadvacet hodin, minimalizovali dokonce i zastávky na záchod. Jiní si dopřávali dlouhé pauzy, sedli si, aby pojedli banán, nebo si na zem rozložili karimatku a na několik hodin se prospali. Na jednom závodě jsem viděla dokonce sedmiletého chlapce jménem Arvid. Uběhl jedno kolo, nechal se obejmout svou maminkou, uběhl další, zastavil se a dal si přestávku na palačinku, a běžel další dvě kola. A zase odpočíval.

Při mnoha klasických závodech na vzdálenost, například při maratonu, není neobvyklé, že se diváci, a někdy dokonce i organizátoři sbalí a odejdou dřív, než do cíle dorazí poslední soutěžící. U ultraběhů je to jinak. Tady je samozřejmě opěvován vítěz, ale také ten, kdo doběhne poslední. Jeho či její nasazení je minimálně stejně velké, někdy i větší, jelikož takový člověk má za sebou víc hodin běhu. Stává se, že poslední závodník bývá v cíli přivítán ohňostrojem.

Byla jsem doslova posedlá. Sedm měsíců poté už jsem se čtyřadvacetihodinového běhu zúčastnila sama. Když zazněl startovní výstřel, ztratila jsem hlavu a pomyslela si: To tady jako budu běhat kolem dokola po čtyřsetmetrové dráze celý den a noc? Zároveň mi to připadalo jako luxus. Čtyřadvacet hodin, které mám jen sama pro sebe! Smím si dělat, co chci – poslouchat hudbu, mluvit s ostatními, ponořit se jen do vlastních myšlenek.

Běháním jsem také získala mnoho přátel. V první řadě jsem se seznámila s Carinou Borénovou. Na dlouhé trati v Täby 2010 jsme sedmdesát kilometrů běžely společně a od té doby jsme nerozlučné kamarádky. Našla jsem svého partáka v dobrodružství. Běhaly jsme spolu, smály se, potily se a brzy jsme zorganizovaly běžecký víkend pro švédské ultraběžce, kam byl pozván i jeden profesor z Jižní Afriky a kde jsme jedli, seznamovali se navzájem, povídali si a pochopitelně běželi. To Carina mě také podporovala, když jsem se na prahu čtyřicítky pokoušela opatřit si dítě vlastní cestou. Na otce svých budoucích dětí jsem čekala několik let a nakonec jsem pochopila, že mě nenajde včas, a tak jsem na jedné kodaňské klinice podstoupila tři oplodnění ze zkumavky. Když pokus proběhl, seděly jsme vždycky u Cariny doma a ládovaly se zákusky. Nakoupila ubrousky s dětskými motivy, aby náš mejdan dostal správnou atmosféru a abychom vajíčko popostrčily. Carina taky neměla děti, a pokud bych já otěhotněla, deset dní otcovské dovolené by si vybrala ona a byla by druhou matkou, tak jsme se domluvily. Zároveň jsme se připravovaly na náš první dlouhý běh. Pokud by se dítě nepoštěstilo, chtěla jsem mít i něco jiného, na co bych se těšila,

a Carina si přála zažít něco vzrušujícího. Volba padla na běh z Turecka k nám domů do Švédska. Na této trase, to znamená Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Ukrajinu, Polsko, Litvu, Lotyšsko a Estonsko, jsme většinu zemí neznaly. Tohle dobrodružství by bylo jakýmsi zadostiučiněním, kdyby se dítě nepodařilo.

Plus se na tyčince nikdy neobjevilo. Nikdy se mi nepoštěstilo to zažít. Když do mě poprvé vpravili dvě oplodněná vajíčka, připadala jsem si, jako kdybych měla v břiše zlatá vejce. Kolébala jsem je, snila jsem o nich, pečovala o ně. Ale těhotenský test nikdy nebyl pozitivní a krátce nato se dostavila menstruace. Pak už jsem se neodvažovala doufat. Propad byl kolosální.

To, že nemůžu mít děti, jsem vnímala velmi žalostně, ale taky mi to poskytl-o neomezenou svobodu. Mohla jsem teď naplno poslouchat svůj vnitřní hlas. Naše plány jsme s Carinou proměnily ve skutečnost a během tří měsíců roku 2013 jsme se po vlastních nohou ubíraly z Turecka do Stockholmu. Poslední úsek z Finska jsme pádlovaly. Tím byla odstartována řada našich společných výprav.

V práci jsem se snažila udržet si dobrou náladu, jak to šlo. Pracovala jsem jako inženýrka v Ericssonu, seděla v hlavním sídle v Kistě a vedla projekt, kde jsme implementovali produkty třetích stran do ericssonovských softwarů. Ale pravda byla taková, že mi běhání zabíralo stále víc času a strašně moc se mi to líbilo.

Po turecké výpravě jsem okamžitě začala přemýšlet o dalším dobrodružství: co by to mělo být? Chtělo se mi běžet znovu v oblasti kolem Turecka, je to tam krásné a tamní lidé jsou velmi přátelští. Ale tentokrát jsem chtěla, aby moje cesta měla i nějaký hlubší smysl.

Všímám si, jak na světě v posledních letech mezi lidmi eskaluje strach. Zdá se, jako by každým rokem narůstala polarita mezi Západem a islámským světem. Mnozí z nás si svůj světonázor staví na základě domněnek podložených strachem z jiného náboženství. Nebo jiných národů. Mě nevyjímaje.

A tak jsem se rozhodla, že poběžím napříč Íránem, zemí, kde vládnou zákony šaría, zemí, k níž nemám vůbec žádné vazby a kterou trochu mlhavě házím do jednoho pytle k „nebezpečným zemím Středního východu“. Doufala jsem, že budu moct světu, a také sobě, ukázat, že tolik strachu není potřeba. Nejlépe se mi to podaří, když se vystavím tomu, čeho se bojím, a Írán patří k tomu nejděsivějšímu, co mě napadá. Začnu tedy projekt, který nejspíš vzbudí určitou pozornost. A přesně to jsem si přála.

Čeho jsem se bála? Mužů s hrozícími pěstmi, kteří po mně budou házet kameny a budou mě pronásledovat, aby mi zabránili v bezbožném činu, že jakožto žena si jen tak svobodně běžím jejich zemí. Bála jsem se, že se můžu stát obětí hromadného znásilnění nebo lynčování a že pak moje spálené, rozčtvrcené tělo nahážou do řeky. Mé hrůzostrašné představy neznaly mezí.

Ale po absolvování běhu z Turecka už vím, že náš strach se do velké míry rodí z předsudků a že jen hodně málo z nich, pokud vůbec který, se shoduje se skutečností. Řekla jsem si, že mám-li takovýhle strach z cizí země já, je velká pravděpodobnost, že podobně to cítí i mnozí jiní. Co když se mi pěší cestou Íránem podaří nahlodat předsudky a umenšit všeobecný strach a xenofobii? V tom případě v téhle výpravě nepůjde jen o mě a o to, jak dva měsíce kladu jednu nohu před druhou, ale možná hluboce ovlivním i druhé.

Vyrostla jsem ve věřící rodině. V naší malé obci v severním Švédsku byla nedělní škola přirozeným a důležitým místem, kde se scházely všechny děti, a moji rodiče navštěvovali jak modlitebnu, tak kostel. Moje křesťanská dětská víra se v průběhu let ztlačně proměnila a nabyla pro mě přijatelné podoby. Nyní spočívá v tom, že člověk má dělat to, po čem touží jeho srdce. Bůh do mě vložil touhu a následovat ji znamená jít po boží cestě. Tím, že je ve mně kousek Boha, jsem i já Bůh a Bůh je já. A tak to je se všemi lidmi. Jestliže budu naslouchat svému srdci a putovat cestou, kterou pro mě Bůh zamýšlel, budu se cítit dobře a budu šířit dobro mezi druhé.

Strašně jsem se trápila, že nemohu mít děti, ale vzala jsem to i jako znamení. Jestli Bůh chtěl, abych se místo dětí věnovala běhu, tak to tak mělo být. Tečka.

A ve jménu důvěry, zvědavosti a otevřenosti jsem se rozhodla, že poběžím napříč Íránem. A poběžím sama.

Chci umřít, aniž to vyzkouším?

Na konci roku 2014 jsem udělala světový rekord ve čtyřiaadvacetihodinovém běhu na trenážeru. Rekord ve dvanácti hodinách jsem udělala v únoru 2013 a v období od března do července téhož roku jsem spolu s Carinou běžela z Tu-recka domů do Švédska.

Když jsem běžela dvanáct hodin, výzva do velké míry spočívala v odvaze mít u toho publikum, ať už by výsledkem byl úspěch, nebo prohra. Publikum mě ne-skutečně inspirovalo a pochopila jsem, že i já na oplátku inspiрую je. Byla jsem v centru všeho toho pozitivního. Teď jsem to chtěla zažít znovu – a čtyřiaadvacet hodin jsem ještě nikdy předtím neběžela.

Rekord ve čtyřiaadvacítce, stejně jako ve dvanáctce, jsem udělala v tělocvičně Actic v Kistě a byla z toho velkolepá všelidová oslava. Přicházeli ke mně lidé, které jsem neznala, a zdravili mě, dávali mi květiny a dárky. V obecnstvu byl i muž jménem Amír Nazarí. V nadcházejících měsících se ze mě a Amíra stali blízcí přátelé a nejsem si jistá, zda by se bez něj íránský běh vůbec uskutečnil.

Jedno z našich prvních setkání jsme naplánovali u kafe. Amír se sám chtěl pokusit o rekord ve spinningu a zajímalo ho, jaká jsou kolem toho pravidla.

Amír byl padesátník s čilýma očima a vlasy tu a tam prokvetlými šedinami. Když mluvil, v jeho jinak dokonalé švédštině byl mírně znát cizí akcent. Ale měl taky hůl. Copak se ten, kdo chodí o holi, může pokoušet o světový rekord ve spinningu? Překvapilo mě to, ale zeptat jsem se neodvážila.

Řekl mi, že jízda na kole patří k jeho největším koníčkům a že se účastní různých závodů po celém Švédsku. Uvažoval o tom, zda by se nemohl poku-sit o podobný světový rekord jako já, jen v jízdě na kole pod střechou. Pak mi prozradil, že je z Íránu a že jeho láska ke kolu se zrodila před pětadvaceti lety tam.

Írán! Ach, no ne! Hned jsem se mu svěřila, že mám plán běžet v jeho bývalé domovině. Řekla jsem se mu, že doufám, že během napříč Íránem ukážu světu, jak je velká část strachu, který mezi lidmi existuje, úplně zbytečná. Amír na chvíli strnul a zadíval se na mě svýma hnědýma očima:

„Jestli poběžíš mou starou vlastí, slibuju, že ti pomůžu,“ prohlásil a zdálo se, že to myslí naprosto vážně. A pak mi vyprávěl celý svůj příběh, jak v osmdesátých letech přišel do Švédska. Jak mu za íránsko-irácké války roztržštěný granát rozdrtil nohu, když nosil raněné do nemocnice, a že to svým způsobem bylo jeho štěstí v neštěstí. Jelikož nemohl vykonávat vojenskou službu, dostal speciální legitimaci, která mu umožňovala z Íránu vycestovat, pokud by chtěl.

Když mu bylo dvacet dva, uviděl někde nabídku zájezdu do Rumunska. Přestupy se měly uskutečnit na letišti v Římě a ve Stockholmu. Amír se toho chytil. Neměl vůbec v úmyslu dostat se do Rumunska. Na Arlandě vystoupil z letadla a požádal o azyl. Maminka mu zemřela čtyři roky předtím, ale tatínkovi, svým sourozencům a přátelům dal sbohem. Myslel si, že už se nikdy nebude smět vrátit.

Po určité době mu bylo povoleno zůstat ve Švédsku a stal se z něj inženýr, otec a cyklista. Staré válečné zranění mu bránilo v běhu, ale jezdit na kole dokázal bez problémů.

S Amírem jsem se sprátelila. Seznámila jsem se s jeho rodinou a pozval mě na oslavu svých padesátých narozenin.

Několik dní po oslavě jsme už seděli nad mapou a plánovali moji cestu. Pokud chci běžet napříč Íránem, kudy je nejvhodnější se ubírat?

„Ráda běhám tam, kde je krásná příroda,“ zmíním nad mapou.

„V tom případě navrhuju, abys to vzala tudy. To je zelený pruh Íránu. Je tam nejmíň horko, ale zase vlhko,“ říká Amír a ukazuje na zelenou oblast jižně od Kaspického moře.

Zašimrá mě v břiše. Zelený pruh Íránu, to chci vidět! Ale chtěla jsem běžet dostatečně dlouhý úsek, abych mohla skutečně říct, že jsem zemi přeběhla z jednoho konce na druhý. Írán je asi třikrát větší než Švédsko. Běžet například jen zhruba šest set kilometrů z turecké hranice směrem k Ázerbájdžánu by mi připadalo jako podvod.

Amír vypadá zamyšleně.

„Bude dobré, když se vyhneš Kurdistanu, který leží u hranic s Irákem. Tam občas bývají nepokoje. Jihovýchodní Írán, Balúčistán, je taky neklidný a hrani-

cím s Afghánistánem by ses měla radši úplně vyhnout. Tam se hodně obchoduje s drogami a jsou tam utečenci.“

„Mohla bych od Kaspického moře běžet k Perskému zálivu?“ ptám se.

„Írán z většiny tvoří poušť, myslím, že by ti tenhle úsek dal hodně zabrat,“ namítne Amír. „Kromě toho jsou tam velké vzdálenosti mezi městy.“

„Můžu si s sebou brát jídlo jen na jeden den,“ upřesňuji, „takže potřebuju běžet přes vesnice nebo města, mezi kterými je vzdálenost zhruba padesát kilometrů.“

Amír se znovu dívá na mapu.

„A co kdybys běžela touhle cestou,“ řekne a ukazuje prstem. Začátek má jít severozápadním Íránem, kde země sousedí s Tureckem, přes oblast, která se jeví jako hory, a pouští ke Kaspickému moři. Běžet se zhruba čtyřicetkilovým dětským kočárkem do kopců je dřina, ale zdá se, že hory nejsou příliš vysoké. Od Kaspického moře jede Amírov prst dál k hranicím s Turkmenistánem. Změříme vzdálenost mezi palcem a ukazováčkem a celý úsek odhadujeme na 1600 kilometrů.

S Carinou jsem běžela 3260 kilometrů. Tohle je jen polovina. To je malina!

„To bude tisíc mil,“ prohlásím nadšeně a myslím na tisícimílové závody v rámci ultradisciplín. „Možná ten běh pokřtím na ‚Tisíc a jedna míle‘.“

Když jsem běžela s Carinou, stříhaly jsme celých sedmdesát pět dní cesty mezi Istanbulem a Tallinnem co den to maraton. Pak nám zbývalo několik kilometrů do Finska. Uběhnout denně padesát či sedmdesát kilometrů není problém. Teď chci mít trochu víc času na psaní a na setkávání s lidmi. Třicet pět kilometrů za den by měla být pohoda. Smyslem není jenom běžet, ale taky přilákat pozornost a zveřejňovat, s čím se průběžně setkám. Doufám, že většina lidí, které potkám, bude mírumilovná a normální, žádní nebezpeční cizáci, jak bývají muslimové prezentováni. Mám ale v úmyslu psát i o problémech, s nimiž se střetnu a které třeba zřítelé představy o věřících v Alláha nakonec potvrdí. Moje cesta by nestála za nic, kdybych o tom, co zažiju, lhala, jen abych obhájila svůj názor, že lidé jsou převážně dobří.

Oddávám se snění o Íránu a o tom, co mě čeká... V duchu před sebou vidím muže v bílých, až na zem dlouhých hábitech, s černými stuhami kolem turbanů, kteří vedou karavany velbloudů písečnými dunami pouště. Je mi jasné, že to není zrovna typický obraz současnosti, ale spíš výplod mé pohádkové fantazie.

Přesto se mi usadil v hlavě. Všichni muži jsou jeden jako druhý, přísně náboženští, kdežto ženy více prahnou po svobodě. Obyvatelstvo čítající osm milionů je pro mě soudržnou masou hlučných lidí, kteří vyluzují hrdelní zvuky. Zároveň vím, že perština je považována za „francouzštinu Středního východu“, květnatý, měkký jazyk.

V mých představách je Írán zemí bez zákonů, kde mě kdokoli, komu se zlíbí, může vsadit do vězení. Také ale vím, že mnozí Íránci jsou vzdělání, nosí skvěle padnoucí šaty, dokážou citovat slavné básníky a ovládají dobře historii. Hodně lidí v práci je z mé cesty nadšených a mezi švédskými Íránci, kteří pracují v Ericssonu, se novinka šíří rychlostí blesku. Hlásí se ke mně horlivým povzbuzováním a dobrými radami a oči jim jen září, když se dovídají, že poběžím právě jejich domovinou.

Ale ne všichni mi dávají najevo stejnou radost. Zejména ne můj nejbližší nadřízený, který má řeči. To už si zase budu brát volno? Spolu s tím přijde další výstražná zvěst.

Poslední roky byly pro Ericsson těžké a mnoho lidí muselo odejít. Nejhorší postih byl, když počet zaměstnanců klesl ze sto sedmnácti tisíc na padesát čtyři tisíce. Teď se chystalo propouštění dalších víc než dva tisíce osob a v mém oddělení by tak zůstalo o dvacet procent zaměstnanců méně.

Bylo mi čtyřicet čtyři, s kolegy jsem dobře vycházela, ale moje pracovní úkoly postrádaly smysl. A tak se zrodila myšlenka. Mám se tu nudit ještě dalších dvacet let, nebo je to vlastně znamením, které se může stát vstupenkou do jiného života?

Uspořádala jsem už řadu přednášek – o svých světových rekordech a běžec-kých výpravách. Chystaný běh Íránem už také vzbudil jistý zájem, a to ještě předtím, než cesta vůbec začala. Pravděpodobnost, že se o mě mnozí budou zajímat i poté, jsem odhadovala na dost velkou. Přednášky mívaly ohlas a často jsem sklízela bouřlivý potlesk. Lidé pak za mnou chodili, aby si ještě popovídali a dověděli se víc. Možná bych se svými dobrodružstvími a tím, co mi na srdci leží nejvíc – během, mohla i uživit. Vždyť právě díky běhu a dalším výzvám se rozvíjí moje osobnost.

Ericsson dával zaměstnancům, kteří dostali výpověď, vždycky výhodné balíčky jako odstupné. Mám se sama postarat, aby mi Ericsson dal vřelé objetí na rozloučenou, a vykročit na cestu do nového života? Při takovém pomýšlení jsem

se jen tetelila. Ale co když to nevyjde? Pak asi půjdu prodávat párky v rohlíku. Zato už budu vědět, že jsem odvážná holka.

Chci umřít, aniž to vyzkouším?

A tak jsem šla za svým šéfem a sdělila mu, jak se věci mají.

„Klidně mě vyhoďte.“

V hlavě už jsem si vymalovala představu dalšího života bez psacího stolu a nesmyslných projektů, kdy se budu častěji setkávat se známými a budu víc běhat. Byla jsem hrozně zvědavá: Kdo vlastně jsem, jestliže se mi v životě naskytne absolutní svoboda? Jaká netušená tvůrčí nadání ve mně rozkvetou? Vyjde najevo, že je ve mně podnikavý duch, pokud mu dám šanci? Jednou za život jsem to chtěla zažít a věk čtyřiačtyřiceti let mi pro tohle připadal ideální. Plná síly a energie, s celým světem u nohou. Trénovala jsem se jednak přednáškami v Ericssonu, jednak externími besedami. Základní kapitál pro samostatné podnikání tedy byl k dispozici.

Ale přesto mě určité signály varovaly, že bych měla zůstat sedět na svém tepelém místěčku v kanceláři. Několik osobnostních testů, které jsem absolvovala, včetně mých terapeutů, o mně vypovídalo jednoznačně: Jsem opatrná, chci mít vše pod kontrolou a nejsem příliš nakloněná riskování.

Jinými slovy všechno nasvědčovalo tomu, že život v poklusu pro mě asi nebude to pravé ořechové. Být běžcem-podnikatelem vyžaduje určitou dávku exhibicionismu, protože peníze nepřináší vlastní běh, ale přednášky o něm. Coby introvertní Švédka z nejsevernějšího koutu země, toužící po jistotách, bych měla pomalu, ale jistě zestárnout v Ericssonu a pobírat svůj jistý měsíční výdělek až do svého zabezpečeného důchodu.

Jenže já jsem se rozhodla, že nepřipustím, aby o mém životě rozhodoval strach. Nový vítr do plachet mé kocábky mě vábil a já jsem byla připravená mu nebránit.

S Amírovou pomocí jsem v plánování běhu Íránem došla už daleko. Otázkou bylo, zda si na cestu mám vzít dovolenou, nebo zda vlastně o dovolenou žádat nemusím, protože už žádnou práci nemám. Nejhorší možný scénář by byl, kdyby mě nevyhodili a kdybych si ani nemohla vzít dovolenou. Jak bych to pak udělala? Věděla jsem, co chci, ale neodvažovala jsem se vyslovit konečný verdikt, a tak jsem poslední slovo přenechala šéfovi. Kromě toho by po finanční stránce bylo rozhodně výhodnější, kdybych dostala výpověď. Doufala jsem, že to dopadne, i když i tahle představa mě děsila.

Přípravy

„Ale proč chceš běžet zrovna v Íránu?“ ptá se Evis.

Jsme tři kamarádky, Evis, Klara a já, a začátkem jara v roce 2015 jsme se sešly ve Vapianu ve stockholmském Starém Městě. Je pátek, sedíme v červených kožených křeslech, vychutnáváme si těstoviny a popijíme víno. Venku lidi spěchají do metra a z metra ven.

„Chci zjistit, jestli je tam tak nebezpečno, jak se říká,“ odpovím.

„Ale co když tam bude tak nebezpečno, jak se říká?“ namítne Evis.

„Co jako myslíš?“

„Mysli na Fredrika a na děti. Sotva jste se sestěhovali. Proč zrovna teď musíš jít někam běžet? Copak si nechceš užít nové rodiny, když ji zrovna budujete?“ diví se.

Právě Evis mě s Fredrikem seznámila. Potkali jsme se u ní na račích hodech doma a zjistili jsme, že jsme oba běžci na volné noze. Fredrik nebyl se svými třemi dětmi stejně flexibilní jako já, a tak jsem se nechala zavát do jeho končin v Gustavsbergu, kde jsme si společně pořídili dům. Bylo to v mnoha ohledech fantastické, ale neměla jsem chuť žít rodinným životem na plný úvazek.

„Chci přispět k něčemu dobrému. Napětí mezi islámem a Západem se ve světě strašně vyostřuje. Z médií se dovídáme jen malou část pravdy. A hodně lidí si myslí, že svět je takový, jak jej podávají ony. Ale já věřím, že se dějou víc dobré než zlé věci,“ vysvětluju a odmlčím se.

Nikdo nenaváže, a tak pokračuju.

„Ve Stockholmu existují policejní skupiny pro holky, které se neodvažují běhat samotné. Já ve Stockholmu běhám už dvanáct let sama, a nikdy se mi nic nestalo. Co když se bojíme něčeho, co vůbec neexistuje? Lidé, kteří se bojí, častěji páchají ošklivé věci. Třeba přece jen ukážu, že to mezi lidmi nemusí být taková

mizérie. Třeba vnesu do diskuse trochu víc osvětlujících konkrétních náhledů. Napomůžu k většímu porozumění mezi různými kulturami a náboženstvími. To by bylo fajn, ne?”

Klara si mě zkoumavě prohlíží.

„To myslíš jak?“ zajímá ji. „Jako že nějaké Íránce, která je zašitá doma pod zámek, pomůžeš, když uvidí, že ty máš svobodu, a ona ne?”

„Hm, no... to nevím. Doufám, že ti, které potkám, začnou mít odvážnější sny než předtím a že udělají první krok k tomu, aby je uskutečnili,“ řeknu a myslím to vážně.

„Ale co když takový krok nebudou smět udělat, a naopak si jen více uvědomí svou bezmoc? To taky bude znamenat, že jsi přispěla k něčemu dobrému?”

„Hm, to ne... Nevím. Nemyslela jsem na všechno,“ připustím.

„Kristino, jestli máš v úmyslu se vrátit domů v pytlí na mrtvoly, tak už se s tebou nechci kamarádit. Nemíním se vystavovat takové bolesti,“ prohlásí Evis odhodlaně.

Trhnu sebou.

„Ty si myslíš, že se vrátím v pytlí na mrtvoly?”

„Ne, ale vidím rizika.“

„Anebo se domů vrátíš v několika pytlích,“ dodá Klara.

Evis a Klara patří k mým nejbližším kamarádkám. Mají o mě strach, a přitom vyjadřují právě ten strach, proti kterému se chci postavit.

I když ještě nevím jistě, zda se do Íránu vydám, začnu už na svých stránkách vést blog. Chci, aby u toho byli všichni, kteří se zajímají. Od začátku. Tohle není švédsko-íránský projekt, tady se jedná o Západ a islám. Na blog píšu anglicky, chci, aby mě mohli sledovat jak lidé na Západě, tak ti, s nimiž se setkám v Íránu.

Svoje úvahy zveřejňuju už 4. ledna 2015. V ranním zpravodajství stanice TV4 vysílají rozhovor se mnou a s Carinou o našem běhu z Turecka a Jessica Almenášová se mě vyptává na další plány.

„Připadá mi smysluplné nabourávat předsudky, proto uvažuji, že se vydám na běh Íránem,“ řeknu.

„No ne!“ vyhrkne Jessica. I Carina se zarazí.

„Teď už to skoro musíš udělat, je ti to jasné,“ řekne mi Carina, když pak ležíme odrovnané u kafe v místnosti za televizním studiem. Stát ve světle ramp je vysilující, zvlášť pro introvertní holku z odlehlého severu, jako jsem já.

Ještě zbývá hodně nezapadnutých dílků do skládky, abych se vůbec mohla na cestu vydat. Dostanu vyhazov? To by mi věc usnadnilo, protože bych měla volno. Ale když výpověď nedostanu, dají mi dovolenou?

Tím, že o cestě mluvím s přáteli, kolegy a jinými běžci, celý projekt testuji. Mnozí reagují stejně a zpochybňují, jestli vím, do čeho se pouštím. Jedna děsivá představa, jak se to bude vyvíjet, vyvolává druhou.

Na táboře švédské národní reprezentace v ultraběhu mi jeden muž řekne, že po mně v Íránu budou házet kameny. Ty velké, aby mě skutečně zranily, i drobné jako výraz nenávisti. Íránci na mě budou útočit z mopedů a motorek, aby mi ubalili jednu do zad. Přepadnou mě v těsných horských soutěskách. Jedna z běžkyň je přesvědčená, že mě tam zamordujou.

Mluvím také s jednou íránskou ženou, která se provdala za Švéda. Vždycky když jsou na návštěvě v Íránu, mají s sebou ochranný doprovod. Žena nikdy nevychází ven sama a je v neustálém strachu, že ji Íránci, i ve společnosti jejího muže, znásilní. Domnívá se, že jsem se totálně zbláznila.

Dostanu e-mail od jiné ženy, která se o mé cestě dověděla od své kamarádky zaměstnané v podniku, kde jsem žádala o sponzorský příspěvek. Píše, že budu nepřetržitě vystavená nebezpečí a snadným cílem pro ty, kdo by si usmysleli ublížit mi.

„V Íránu neexistuje jistota daná zákonem. Každý se řídí svými vlastními pravidly. Policie nebude zodpovídat za tvoji bezpečnost a zdraví,“ píše ta žena. Žije v USA, ale narodila se v Íránu. Podle ní bude můj běh považován za provokativní a o to víc bude podněcovat k vyjadřování odlišného smýšlení. Pro situaci žen v Íránu projekt nebude mít vůbec žádný význam, ujišťuje mě pisatelka.

Mým záměrem není ovlivnit situaci íránských žen, jakkoli sním i o tom, že bych mohla trochu, trošičku pootevřít dveře k jejich svobodě.

Dostanu tip na novou zprávu OSN, kterou si z internetu okamžitě stáhnou. Píše se tam, že Írán se řadí k zemím s největším počtem poprav. Za poslední tři roky bylo popraveno 1539 osob, většina za obchodování s drogami. V roce 2014 bylo odsouzených 92 osob za boj pro lidská práva a 39 blogerů a novinářů sedí mimo jiné za to, že urazili nejvyššího vůdce Alího Chameneiho. Napadá mě, jestli zákon o zákazu urážet nejvyššího vůdce není oním nedostatkem v právním zabezpečení, které zmiňuje ta žena z USA. Formulace načechná tak akorát, aby umožnila zavřít, nebo dokonce popravit odlišně smýšlející. Vězení jsou

preplněná. Vězni jsou mučeni, lékařská péče je nedostatečná, hygiena mizerná a jídlo nutričně chudé. Vězni bývají dlouhodobě v izolaci a jsou vystavováni bití. Někteří beze stopy zmizí. Zpráva OSN zahrnuje také statistiku s webovými stránkami, které byly zrušeny kvůli tomu, že se jejich obsah týkal sexu nebo lidských práv.

Na konci zprávy je zmínka, že v Íránu se vyskytuje nejvíc min na světě. Z války mezi Íránem a Irákem v osmdesátých letech zůstalo v terénu ležet na šestnáct milionů pozemních min. Žádná oficiální statistika o počtu obětí není k dispozici, ale říká se, že denně zapomenutá mina zraní nebo usmrtí jednoho člověka. Minami je zaneseno zejména pět provincií, z nichž jedna se nachází v severozápadním Íránu. Právě tam, kde mám zahájit svůj běh.

Píšu e-mail na ministerstvo zahraničí, abych se dověděla, jaký má Švédsko oficiální postoj k Íránu. Odpovídají, že z bezpečnostních důvodů odrazují od každé cesty do této země, která není nezbytně nutná... Úředník ministerstva mě vyzývá, abych „promyslela uskutečnitelnost“ záměru, že jako samotná žena chci běžet Íránem. Píše, že nepatří k běžné normě, aby mladší žena putovala touto arabskou zemí, a mohlo by to způsobit „nežádoucí situace“. Pokud cestu přesto zamýšlím uskutečnit, radí mi ministerstvo zahraničí, abych ji prezentovala jako „sportovní projekt“ bez jakéhokoli politického kontextu. Upozorní mě také na to, že potřebuji vízum.

Svoje blogerské příspěvky o přípravách na cestu dávám i na Facebook a zjišťuji, že je spousta lidí často sdílí. Počet mých sledujících překročí dva tisíce, přičemž pocházejí z mnoha různých zemí. I na Facebooku píšu příspěvky v angličtině, aby rozuměli pokud možno všichni. Reagující komentáře jsou pak ve švédštině, v angličtině i v perštině. Překladač, který je na Facebooku i na mém blogu prostřednictvím funkce Google translate k ruce, nám slouží k vzájemnému porozumění, i když právě překlady z perštiny do angličtiny chápu docela těžko.

Když o běhu Íránem mluvím s lidmi, které potkávám v reálném životě i na sociálních sítích, mnozí se soustředí právě na strach a všelijaké negativní zvěsti, které v průběhu času posbírali. Přesto je víc těch, které můj projekt nadchl a prožívají ho se mnou. Lidé, s nimiž jsem nikdy předtím nebyla v kontaktu, mi nabízejí svoje služby a ohlasy na Facebooku jsou enormní. Od stovek neznámých osob přichází na dálku podaná ruka a láskyplná slova.

„Podle mě to je naprostá pecka! Strašně moc si přeju udělat něco podobného! Ne, jednou se URČITĚ vydám za dobrodružstvím! Opravdu doufám, že ti bude osud nakloněn a do Íránu se dostaneš!“

„Hello, I am an Iranian girl. I don't understand Swedish language, and your post on this page, but I know you will run in Iran. I wish you success!“

Mezi všemi povzbuzujícími hlasy je na mé facebookové stránce jeden, který se liší.

„Jsi buď hloupá, nebo si tě koupila íránská vláda,“ píše Fáteme.

Nicméně její komentáře spolu s několika málo rovněž negativními reakcemi zanikají v hromadě nadšených projevů a já se vezu na vlně pozitivní energie. Většina lidí mi přece jen chce pomoci. Zejména švédští Íránci, kteří se vyjadřují téměř básnicky... Budu oslavována jako královna, měla bych počítat s nabídkami ke sňatku a dvoření se prostě neubráním, i kdybych chtěla. Mnozí se nabízejí, že zavolají svým přátelům a známým, abych u nich mohla nocovat.

Íránci ve Švédsku i v Íránu si na mě berou kontakt a chtějí se sejit. Svou zemi mi často představují jinak než jejich krajané, s nimiž jsem se seznámila dřív. Mohu se oblékat do barev, jakých chci: do červené, žluté, růžové – prý na tom nezáleží.

Rozhodnu se, že pozitivní poselství nechám převážet nad všemi ustrašenými. Jednak jim chci zkrátka věřit a jednak je otevřeně nakloněných lidí mnohem víc než těch, kteří mě varují.

Občas se vyskytnou neseriózní jedinci, kteří v těchto typech projektů podvádějí. Pokud se mi podaří běh Íránem uskutečnit, nechci, aby někdo zpochybňoval, že jsem to zvládla. Carina mi půjčí lokalizátor, který bude vysílat signály o mé poloze na webové stránky. Bude dokumentovat cestu a všichni, kdo budou znát heslo, ji mohou sledovat. Kromě toho nespustí Carina přístroj z očí pro případ, kdyby se mi něco stalo. Uvidí-li, že stojí nebo se posunuje nějak divně, kontaktuje Amíra, který umí řeč a může se obrátit na úřady.

Moje běžecské plány na Facebooku objevil také André Larsson, švédský fotograf na volné noze, který se hodně zajímá o společenské dění a má značné zahraniční zkušenosti, třebaže mu je teprve něco přes dvacet.

Zavolá mi a ptá se, jestli může jet se mnou. Vychází z toho, že by si cestu financoval prodáváním reportáží o mém běhu. Dobré fotografie vystačí na několik článků. Povědomí o cestě Íránem se rozšíří, což je žádoucí, protože mým cílem

je působit na svět. Tím, že bude André fotografovat a psát, za mě udělá část mé práce. Považuji za luxus, že „jenom“ poběžím. André mimoto chce běh i natáčet a vytvořit o něm dokumentární film, což je taky skvělý nápad. Dokumentem by můj projekt vešel ještě víc ve známost.

Jelikož mám běžet sama, André se mnou nesmí být pořád. To by bylo jako běžet s bodyguardem, což by zmařilo poslání mého běhu. Chci zůstat zranitelná. V maximálním ohrožení jsem tehdy, když jsem sama. Vydat se plně napospas znamená projevít světu důvěru a takový je můj záměr. Skutečnost, že jsem žena, poselství o důvěře, jak věřím, ještě zesílí. Mít s sebou Andrého je kompromis, který zajistí větší publicitu a přitom sníží míru nebezpečí v neznámém prostředí... Proto se dohodneme, že se uvidíme zhruba každý třetí den. Mezitím André může psát a odesílat fotografie. Taky mu mohu zavolat v případě, kdybych se střetla s policií nebo s lidmi, kterým bych byla trnem v oku. To, že tam se mnou bude André, se bude dobře doplňovat se signalizací. Moji blízcí, čili ti, kdo o mě mají největší obavy, mohou sledovat lokalizátor na mapě a tím se uklidní. Vedle toho mohu jeho prostřednictvím každý večer poslat zprávu, že jsem v pořádku. GPS lokalizátor funguje přes satelit, nikoli přes internet, k němuž možná někdy nebudu mít přístup. Och, krásně jsem si to naplánovala!

Sháním sponzory, ale většina oslovených podniků odmítá. Obávají se, že kdyby se mi něco stalo, oni by pak měli nálepku těch, kteří se na tom podíleli. Svým způsobem z toho mám příjemný pocit – nejsem se svými předsudky sama. A taky se mi zamlouvá, že mi nikdo nestanovuje žádné podmínky. Jeden sponzor mi daruje stan a oblečení, další mi dá sluneční brýle na ochranu před poletujícím pískem.

Bankovní transakce mezi Evropu a Íránem jsou téměř neproveditelné a moje švédské platební karty tam u nich nefungují. Ale hotovost na celou cestu u sebe mít nechci.

Dilema mi pomůže vyřešit jeden švédskoíránský kolega. Vložím dvacet pět tisíc švédských korun na jeho účet. Kolega má v Íránu švagra, který zemi nepustil, a ten pro mě otevře íránský účet s odpovídající peněžní hodnotou v íránských rijálech. Pak mi íránskou bankovní kartu pošle poštou. Když ji držím v ruce, zajasám. Teď už můžu platit! Když spatřím jméno na kartě napsané kudrlinkami v perštině, jásoť mi trochu uvázne v hrdle. Copak to zvládnou napodobit?

Jedu s Amírem na ambasádu ve Stockholmu, abych si zažádala o vízum. Amír přijde rovnou z cyklistické vyjíždky s ženou, které byly amputovány obě nohy. Pomáhá jí s tréninkem na její první triatlon. Amír mi připomene, že si musím zakrýt vlasy, protože ambasáda je íránské území.

„Jak moc ? Smím mít odhalený krk?“ zeptám se.

„Stačí, když si zakryješ vlasy,“ odpoví.

„Ještě na něco musím pamatovat?“ zajímám se.

„Nepřipust, aby tvoji cestu považovali za součást nějakého skrytého ženského tažení. Nechtějí, aby ses stala vzorem pro tamější ženy,“ vysvětluje.

Na ambasádě nás rychle pustí ke třetímu konzulovi, Hamídovi, jenž má na starosti kulturu a média. Zatím to ještě nevím, ale Hamíd se stane jedním z mých největších pomocníků jak před cestou, tak během ní.

Hamíd nám nabízí čaj a čokoládu a otevřeně doufá, že můj běh ovlivní íránské ženy v tom, aby víc sportovaly. Připomene, že bych také měla požádat o vládní svolení, a opatrně mě upozorní, že se v zemi mohou vyskytnout lidé, kterým se mé počínání nebude líbit. Ale papír, který prokáže podporu vlády, můj běh značně usnadní. Stane se z něj oficiální projekt, zaštitěný z nejvyšších míst, domnívá se Hamíd.

Když odcházíme z ambasády, cítím úlevu a jsem příjemně překvapená Hamídovou reakcí a jeho vstřícným přijetím. Ale návštěva mě přivede i k zamyšlení. Co vlastně znamená vládní podpora? Jak moc chci být spojována s režimem?

„Amíre,“ říkám, „co mě v Íránu může potkat? Co se může stát?“

Chvilí přemýšlí a pak odpoví :

„Na venkově se možná setkáš s lidmi, co jsou víc konzervativní. S tím, co děláš, nejspíš nebudou mít problém, protože nejsi jedna z nich. Ale nebudou si přát, aby tě napodobovaly jejich ženy a dcery.“

„Myslíš, že po mně budou házet kamení?“ vyjádřím obavy.

„Kamení? Ne. Kde jsi to vzala?“ podivuje se.

Mlhavě si vybavím termín Basídz, který užíval Pedram, a když se vrátím domů, jdu ho googlovat.

Basídz je mládežnická organizace pod Íránskými revolučními gardami a má mimo jiné za úkol kontrolovat, zda ženy nosí správně nasazený hidžáb. Strhávají ilegální satelity ze střech, aby lidé nemohli sledovat televizní kanály, které se nezamlouvají režimu. Ale pomáhají také při přírodních katastrofách. Na oplát-

ku jsou jim poskytovány různé protislužby, například přístup k určitým typům univerzitního vzdělání. Basíďz má pod kontrolou každou sebemenší vesničku.

Najednou z toho mám vítr. S čím se vůbec v Íránu setkám? Může mě nějaké povolení ochránit před policií, když se jim třeba nebudu líbit? Je nepříjemný pocit být spojována s režimem, ale v zájmu bezpečnosti se uchýlím ke kompromisu a o svolení zažádám.

Zatímco čekám na vyrozumění, hledám si informace o vesnicích, přes které poběžím, píšu si seznam věcí, co si zabalím, a trénuji fyzickou. Teď na jaře a v létě jsem trénovala o něco víc než obvykle. Normálně běhávám zhruba sto kilometrů týdně, ale navýšila jsem si to na sto dvacet. Značná část této vzdálenosti je přepravní. Běhám zkrátka do práce a zase z práce nebo jedu půlku cesty autobusem a druhou doběhnu. Moje oblíbená trasa je ze Slussenu, městem a kolem jezera Brunnsviken dál směrem do Kisty. Je to krásná cesta nabízející stezky podél vody, běh městem i běh lesem. Ta proměnlivost mě opravdu uspokojuje.

Koncem května jdu jako vždycky do práce. Právě dokončuji zprávu na téma, jak se mají produkty třetí strany koupených společností začlenit mezi produkty Ericssonu, když se ozve příchozí pošta. Je to e-mail od Hamída z ambasády. Rozkliknu ho... Ministerstvo sportu a mládeže mělo včera jednání. Rozhodli se, že mi od 22. srpna udělí povolení běžet Íránem!

Vyskočím ze židle, začnu pobíhat – co bych taky jiného dělala – kolem dokola a dovádět. Povolení mám v kapse! Íránská vláda mi cestu schválila! Ani ne deset minut nato tu dobrou zprávu sdílím na Facebooku a lajky se jen hrnou. Stejně tak noví sledující. Teď už mě nic nezastaví!

Rázně se vypořádám s dalším úkolem – s balením. Píšu si věci, které potřebuji, a hodlám všechno z toho zvážít. Jsem důkladná. Poputuju s Baby Blue mnoho stovek kilometrů a nechci s sebou vláčet jediný nepotřebný kilogram. Cestovní pytle mají různé barvy i velikosti, abych věděla, kde mám co uložené. Vaky jsou pochopitelně vodotěsné a koupila jsem i trochu pevnější varianty, aby vydržely. Když jsme běžely s Carinou z Turecka, třely se pytle o tyče kočárku a nakonec jsme díry musely zalepovat stříbrnou lepicí páskou.

Velkou výzvou je oblečení. Běh Íránem si žádá jiný druh oblečení, než na které jsem zvyklá. Podle zákonů šaría si musím zakrýt vlasy a nesmím mít odhalený ani kousek kůže vyjma rukou a obličeje. Podle mého názoru mají lidé, co přijdou do Švédska, dodržovat švédské zákony. Stejně tak musím já respektovat

zákony země, kterou navštívím, i když mi třeba nevyhovují. Chvilku uvažuji, že si hlavu oholím, protože pokud to dobře chápu, se zákonem se neslučuje ukazovat právě vlasy, ale nakonec to neudělám. Myslím, že bych zbytečně provokovala.

Oblečení musí být vzdušné a nesmí prozrazovat moje ženské tvary. Příléhavé smí být jen od předloktí k zápěstím a od kolen k chodidlům. Nesmí bránit v běhu a musí ho být co nejmíň. Taky je důležité, aby bylo rychleschnoucí, protože si ho budu každý večer prát, abych z něj odstranila sůl. Ze soli a vlhka se dělají puchýře a odřeniny.

Poté co jsem si obhlédla několik alternativ, zvolím tréninkovou soupravu z tenkého, prodyšného materiálu... Váhám, jestli doopravdy potřebuji dvě soupravy, běžím přece jenom v jedné, přesto se rozhodnu pro dvě. Když se jedna roztrhne nebo neuschne, budu mít k dispozici druhou.

Koupím si a testuji tréninkový závoj. Je těsný a neskutečně hřeje, a tak si místo něj sbalím vodáckou kšiltovku s ochranným „závojíčkem“ krk, která mi zakryje vlasy. Je vzdušný a jsem naprosto spokojená, jak jsem to vyřešila po svém.

Balím šest párů vlněných ponožek. Vždycky běhám ve vlněných ponožkách, jedině tak se mi na nohou nedělají puchýře a oděrky... Výjimkou bývají jen extrémně dlouhé trati, o sto a více kilometrech.

A pak vytáhnu svoje běžecké boty a prohlížím si je. Zabírají strašně moc místa. Přesto si potřebuji vzít dvojce. Mám dámskou a pánskou verzi od značky Asics Nimbus. Pánské boty jsou širší a hodí se, pokud běžím delší vzdálenosti a nohy mi natékají. Běžně mi stačí jeden pár bot zhruba na patnáct set kilometrů, ale to už bývají skoro na odpis. Dva páry mi na trasu o šestnácti stech kilometrech, kterou jsem si vytyčila, bohatě vystačí a k tomu budu mít vždycky jedny suché na přezutí. Balím si věci do deště a rukavice.

Do pytle se „vším možným“ ukládám to, co budu potřebovat každý den a co je důležité pro přežití – tablety na čištění vody, filtr na vodu, kompas s píšťalkou, mapu celého Íránu ve vodotěsném obalu, měřič vzdálenosti na mapě, deník, tužku, teploměr, jehlu a nit a šňůru na prádlo. V technickém pytlí se octne tablet, klávesnice, obal pro obojí, foťák a videokamera, zařízení pro audionahrávání, svítilna s nastavitelnou intenzitou svícení pro nahrávání za tmy a nabíječka.

Budu blogovat pro marathon.se, webové stránky pro běžce ve Švédsku, a pro maratonbloggen, blog deníku Svenska Dagbladet zaměřený na běh. Tam při-